

Svar på spørgsmål fra Ulf Harbo vedr. Undervisningsmateriale om kønsidentitet (maj 2024)

1. Hvilken pædagogisk og faglig tilgang anvender vi i Norddjurs kommunes Sundhedspleje, daginstitutioner, skoler, ungeindsats, jobcenter m.v. over for transkønnede, non-binære og andre med alternative kønsidentiteter?

Generelt er den pædagogiske og faglige tilgang i kommunen, at Sundhedsplejen, skolerne og dagtilbuddene, så vidt det er muligt, anerkender og tilpasser rammer og aktiviteter til børnene og elevernes behov – dette gælder også i tilfælde, hvor eleven identificerer sig med et andet køn end tildelt ved fødslen.

Tvivl eller ønske om anden kønsidentitet har dog primært været aktuelt blandt elever i skolealderen.

Ungeindsatsen og jobcentrene anvender ikke en bestemt pædagogisk eller faglig tilgang overfor transkønnede, non-binære eller andre kønsidentiteter sammenlignet med andre borgere, der identificerer sig som mand eller kvinde. Enhederne forsøger altid at imødekomme de ønsker, borgeren måtte have ift. tiltale mv.

Dette sker ud fra en tilgang om at møde borgeren med anerkendelse og respekt - uanset etnisk, politisk, religiøs eller køn og seksuel orientering.

2. Anvendes hæfteserien lavet af "Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn" "Støt transkønnede børn og unge" i Norddjurs kommunes Sundhedspleje, daginstitutioner, skoler, ungeindsats, jobcenter m.v.?

Nej, det gør enhederne *ikke* på nuværende tidspunkt.

Anvendelse af hæfteserien lavet af 'Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn', er dog et udviklingsinitiativ som ledelsen af Sundhedsplejen vurderer, at de fremadrettet vil gøre brug af. Følgende er påtænkt:

- Sundhedsplejen vil arbejde med, hvordan hæfteserien kan formidles til forældre via Aula, Norddjurs Kommunes hjemmeside eller noget helt tredje
- Hæfteserien er god inspiration til at bygge videre på det, Sundhedsplejen allerede gør, som yderligere rådgivningsmateriale til at rådgive ud fra, hvis man har et barn eller en ung, som er nysgerrig på transkønnede eller i tvivl om egen kønsidentitet
- Henvisningsmateriale til lærere eller forældre, hvis de søger rådgivning og oplysninger om transkønnede.

Sundhedsplejen vil ligeledes tilrette spørgeskemaer, der udsendes til forældre i forbindelse med sundhedssamtalen i 0. klasse, således at de konkret indeholder spørgsmål om kønsidentitet.

3. Har Sundhedsplejen i Norddjurs kommune hjulpet eller vil sundhedsplejen hjælpe børn med socialt kønsskifte, som anbefalet af hæfteserien "Støt transkønnede børn og unge"?

<https://www.fstb.dk/viden/stoet-transkoennede-boern-i-familien>

Sundhedsplejen har ikke på nuværende tidspunkt hjulpet nogle børn med kønsskifte, men Sundhedsplejen vil naturligvis indenfor rammerne af den kommunale hjemmel og opgave give hjælp og vejledning, hvis dette efterspørges af et barn eller en ung.

4. Er der daginstitutioner i Norddjurs kommune, som har hjulpet eller vil hjælpe børn med socialt kønsskifte, som anbefalet af "Støt transkønnede børn og unge i skolen. En guide til fagprofessionelle i skoler, fritids- og ungdomsklubber og foreningslivet"?

<https://www.fstb.dk/viden/stoet-transkoennede-boern-i-dagtilbuddet>

Det er ikke ført statistik på dette, men oplevelsen er, at socialt kønsskifte generelt ikke er et tema, som fylder blandt børn i kommunens daginstitutioner. Der har ikke været dokumenteret konkrete behov for at hjælpe børn med socialt kønsskifte, udover at anerkende børnenes tøjvalg, men personalet vil anerkende børnene i det, hvis der er et behov for yderligere støtte.

5. Er der skoler i Norddjurs kommune, som har hjulpet eller vil hjælpe børn med socialt kønsskifte, som anbefalet af "Støt transkønnede børn og unge i skolen. En guide til fagprofessionelle i skoler, fritids- og ungdomsklubber og foreningslivet"?

<https://www.fstb.dk/viden/stoet-transkoennede-boern-i-skolen>

Generelt er personalet opmærksomme på elever, der har brug for anerkendelse i forbindelse med deres kønsidentitet- eller udtryk, og der er flere eksempler i kommunen på, hvordan skolerne har anerkendt elever i den forbindelse. Det kan f.eks. være dialog med den enkelte elev, forældre og klassen, tilpasning af skoleaktiviteter som er eller har været kønsopdelte, fundet en løsning på omklædning i idræt, kønsneutrale toiletter mv. Dette kan også foregå i samarbejde med Trivsel og Læring, sundhedsplejersken og UU.

Ligeledes har personalet på Djurslandsskolen anerkendt elever i deres ønsker og behov i forbindelse med tvivl eller ønske om socialt kønsskifte. Eksempler på dette er opbakning til anvendelse af et andet navn, anerkendelse af tøjvalg samt tilbud om samtaler og vejledninger til forældre.

I Trivsel og Læring har der været få sager, hvor der er givet rådgivning ift. at anerkende barnets kønsidentitet, herunder sprog og kultur relateret til kønsidentitet i en klasse, vejledning til forældre ift. at normalisere og give plads til barnet selv kan blive mere klar på sin kønsidentitet og evt. viderehenvielse.

Generel oplysning om kønsidentitet til eleverne kan være som et tema i uge 6 eller været sat fokus på med f.eks. skuespil udefra. En skole har også haft Sundhed, Seksualundervisning & Familie ud gennem VIA til undervisning af lærere og pædagoger i "Kønsidentitet i et 0.-9. klasse perspektiv".

6. Hvad er praksis i Norddjurs kommune i forhold til at medarbejdere anvender eller ikke anvender alternative pronomener eller neopronomener med udgangspunkt i alternative kønsidentiteter i børnehaver, skoler, ungeindsats og jobcenter?

Generelt er personalet på skolerne opmærksomme på deres formuleringer omkring køn. I tilfælde hvor en elev har haft ønske om en anden kønsidentitet eller -udtryk, har medarbejdere været i dialog med eleven om f.eks. brugen af han eller hun, og oplyst det øvrige personale på skolen om ønsket.

Der har ikke været en fælles drøftelse om en generel praksis for anvendelse af pronomener i eller på tværs af medarbejdergrupperne i skolerne, dagtilbuddene eller i Trivsel og Læring.

Ungeindsatsen og jobcentret anvender kun undtagelsesvis pronomener som for eksempel hr., fru. eller frk., hvor det som udgangspunkt er borgerens juridiske køn, der afgør hvordan borgeren tilskrives. Mundtlig vil medarbejdere altid forsøge at følge de ønsker, som borgeren måtte have.

7. Det fremgår af notatet "Sundhedsplejen i folkeskolen" at; "I 5. klasse tilbydes sundhedsplejen seksualundervisning, hvor mange emner berøres – hvad er seksualitet, egne grænser, kønsidentitet. Dette sker på klassen."

Intet sted i notatet er køn nævnt, men jeg går ud fra det også er et emne som berøres. Hvorledes berøres emnet kønsidentitet? Hvorledes berøres emnet køn? Og hvorledes defineres mand og kvinde?

<https://www.information.dk/debat/2024/04/koensskiftebehandling-boern-hviler-paa-queerideologi-evidens?>

Emnet køn får plads i undervisningen afhængigt af, hvor meget det fylder for børnene i den enkelte klasse. Undervisningen tilrettelægges, så den er vedkommende for det enkelte barn/ung.

Yderligere bliver der spurgt ind til, hvordan barnet/den unge har det med sin krop, og om barnet/ den unge har spørgsmål til sin pubertet/seksualitet i spørgeskemaet, der udsendes til 5. og 8. klasser.